

# «کومیش دپه»

حاجى عبدالله آهنگرى نىنگ خوشغولارى  
و كوميش دپانگ دورموشىنا غىسغاجيق سين

حؤدرلأن:

آقميرات گورگنى



من ھە دوغان يېرىم و كىچى واطانيم كوميش دپانى سۈيە نىم اوچىن، شونگا دەگىشلى قوشقى لارى؛

1- اويناب گىزنى يېلىرىم،

2- يادىما دوشىئار،

3- أجي آرنا،

4- كويسيه مزمى واطانى؟!

قوشغولارمىنگ اىچىندىن آلىپ اوز باشىينا شو جزوھ سى يېلىمى بولدوم.

حاج عبدالله آهنگرى



حاج عبدالله آهنگری 1298-نجى يئلدا كوميش دې ده دوغولييار. باشلانغىچ مكتبى بو شهرىنگ فردوسى و پەھلوى مدرسه لريندە تماملايىار. اول 1305-نجى يئلدا خوجە نفس ده "دارايى" اداراسىنده ايشله يار. وطن قوللوغىنى بىتىرنىن سونگرا 1326-نجى يئلدا كوممت قاۋىزىنگ "دارايى" اداراسىنده ايشله يار. قولايىدا شاهيرىنگ "سلام سانگا آرقا داغيم" ادى بىلەن يېغىندىسى چاپ بولدى.

### صحرامىنگ

گۈزلى گۈزلى كىشىنە ايلە سنگ ناظار  
دۇتارا منگىزە يار دورشى صەرە مىنگ  
يوقارسى جىڭلەن كاويسى حازار  
اترك، گىرگان قوشما گىرشى صەرە مىنگ.

اون اوچ پىردى يالى اون اوچ باخشى بار  
ھەر باخشىنا باقسانگ عاجاب ناقشى بار  
اقتصاد پاپە سىن ساقلار برقرار  
پامىغى، يۈپە گى، ارشى صەرامىنگ.

داشلى برون، خوجە نفس، امچلى  
دورشىنا آلتىن دىر توپراغى چولى  
گۈل لى داغلارى بار، الوان غنچە لى  
گۈل سىز دال دىر بىرجه قارشى صەرامىنگ.

آق توقاي، مراوا، تازە پاپ گۈزى  
آق قلا، پېشىمەر، زاو، گىرگان دوزى  
آجى قوشان، تمر بار اوپاسى  
بزاب دور ياپ ياشىل گىرشى صەرامىنگ.

اۋزوندان اوئىياندىر بوغدائى شالى سى  
جاھانا مشھور دىر نفيس حالى سى  
يورتىلارىنگ اىچىنە بەھشت يالى سى  
گۇتەن دىر آدى، عرشى صەرامىنگ.

## گَزْن يَرْلِيْم

دونيائينىڭ گردىشى آرانى آچدى  
او غلانلىقدا اويناب گزن يرلريم.

موندان گىدە ليمە نىجه يىل گچدى  
ايندى گۈزۈم كؤينە چۆللەر دوشىدى

ايکى غاط بويinda، دريا دووشىندا  
يوزگنجانى سىمە دوزن يرلريم.

او غلان واقتىم اون بير اون ايکى ياشىمدا  
قوشا سىم اليمده، قوشۇن باشىندا

درىا آغىنىپ، گلېپ او با اوراندا  
كىدە لە بىلەن چافاق سوزن يرلريم.

درىا گورلأپ، گىجە طوپان توراندا  
ايزيينا چكىلىپ، غايدىپ سورنده

ارە زىن اليمده، آتماغا چملأپ  
كۈينە گىمەنگ رنگكىن بوزان يرلريم.

بىرىنى قويىرىپ، بىرىنى چرمأپ  
بوغازانگ اىچىنده بوقانچا گۈزلأپ

"آلانگ" يىگ بويinda قاراسار بللأپ  
كركى بىلەن حىنин غازان يرلريم.

"كۈرە سو" چۈليندە كئمە لىك گۈزلأپ  
كىسە غىلدىرغان دايالمان قلاوالاپ

آقىپ كا دولدىرىدى جارى، چوقورى  
"آتا قويىمادا" سووا يوزن يرلريم.

آرنانگ سووى آقىپ، زوردى آفارى  
كا بويلاردى، كا بوغازىمدان يوقارى

چاترىغدا "تاردانلى" نىنگ چمىندا  
أجيوه، يلمىك دىپ گزن يرلريم.

ياز آيلاريندا آغاچلارينگ دنگىندا  
"حوجە قوشخىڭ" يانىدا، چاغلىنگ اۇنگوندە

پرچم تاياق الدە، نىظاماما دورۇپ  
سواد آنگلأپ، نامە يازان يرلريم.

دنگ - دوشلاريم بىلەن مدرسا بارىپ  
موغاللىم درس سوراپ، من جوغاپ برىپ

كۈپ اوينان يرلريم "قوررىغىنگ" يانى  
بىيگىتلىگە يىتىپ، اووزن يرلريم.

شىرىن بولار او غلانلىغىنگ زامانى  
اون باش ياشدا او غلانلىقدان طمانى

عبدالله دبیر بولدوم گل لره عاشق  
او غلانلیغیم او تیپ، بیتیپ جوانلیق  
قوشغى قوشوپ، دستان دوزن يرلریم.  
هر بیرى نینگ اۇز شانىنا ياراشق

\*\*\*\*\*

### يادىما دوشىيار

او غلان زامانىم يادىما دوشىيار  
دوغان يريم كومىش دپا باراما  
او غلانلیق زامانىم يادىما دوشىيار.  
هر بير كونه اوبي، جايى گورمده

كۈپدى آق بالىغى، كفر، چافاغى  
ميدام ناوغان، معركه دى چارسورو  
او غلانلیق زامانىم يادىما دوشىيار.  
قولقرىق هم اوردك، غازى، باراغى

يا قاديم دنگ- دوشلارا ساتاشامدا  
هر وقت مدرسه يانىندان گچمەدە  
او غلانلیق زامانىم يادىما دوشىيار.  
بىر- ده گۈزۈم داش متىجىدە دوشىنە

آط گىزدى آيلام جارىنگ داشىندا  
طوى بولاردى اوبانگ ايلر دوشىندا  
او غلانلیق زامانىم يادىما دوشىيار.  
"آريق" گىزدى ياشىل قوشاق باشىندا

اليندە چىيىغى، اورتادا دوروب  
آريق گىزدى ياشىل قوشاق اورانىپ  
او غلانلیق زامانىم يادىما دوشىيار.  
"بگ جان"- دا شاديان لانگغيرا ورۇپ

ايکى الين آويردىنا تو تاردى  
"كۈمك"- ده ايلردى غايراق باقاردى  
او غلانلیق زامانىم يادىما دوشىيار.  
يوزى غايراق اوغراب هى جار چىرىدى

بزه ليپ قويىلاردى عيد نماز جايى  
سيلاناردى قوربان هم آراز آيى  
او غلانلیق زامانىم يادىما دوشىيار.  
چاتما مونىپ، اوچوب تاي بىلن تايى

"آقجا ملا آقا" ترتىب بىرە ردى  
ملت عىددىا عيد نمازا گىزدى  
او غلانلیق زامانىم يادىما دوشىيار.  
"صفر آخون" دوروب واغيظ ادردى

اوچوپ آيلانيلاردى اوونونگ داشىندا  
اوغلانلىق زامانىم ياديمما دوشىيار.

آيلاما دىكىلەرىدى دئورت تاو باشىندا  
بىرى دورۇپ اورىردى اىچىنده

درىادان قىرىندان متاع گىردى  
اوغلانلىق زامانىم ياديمما دوشىيار.

درىيا كنارىندا گىمرك بولاردى  
بىرىسى بىرە ردى، بىرى آلاردى

دوممال لاردرىيانگ يوزون توئاردى  
اوغلانلىق زامانىم ياديمما دوشىيار.

سيغىر سورىسى يالى ناولار ياتاردى  
نيجه سى يىلكن لى دوشان اوتىرىدى

گچىپ گويچلى قومدان، حايياتلى يىدن  
اوغلانلىق زامانىم ياديمما دوشىيار.

يوك گىردى آستارادان، انزل دن  
آشىپ گىردىلەر حاطارلى يولدان

نيجه سى دوممال لى سالاردى يابا  
اوغلانلىق زامانىم ياديمما دوشىيار.

يوكى اوراردىلار اولاغ آرابا  
باجو چكىپ يوكلىر يتردى او با

ياجىق يئغيilarدى غىشدا ياقماغا  
اوغلانلىق زامانىم ياديمما دوشىيار.

گىردىلەر چيراتان، پشمك چكمائە  
دوزاق قورو لازدى خاراسار توئماغا

بىرلىرىدى اوندان بىر آت آياغى  
اوغلانلىق زامانىم ياديمما دوشىيار.

دنگلەپ قوبولاردى ايکى تاياغى  
چىش اوينانلارينگ جايى آطينگ ياتاغى

هر قايى قادىمدان گوررىنگ بىرە ردى  
اوغلانلىق زامانىم ياديمما دوشىيار.

ياش اولى لار كۈريگىمizه گىردى  
"دأدم" هم "عاشىر حان" چىش اوراردى

به يلأك- شە يلأك قاقاردىلار چاپا- چاپ  
اوغلانلىق زامانىم ياديمما دوشىيار.

چىلىك اويناردىلار طاراپما- طاراپ  
اويناردىلار ينه غاچىپ آتمالى توب

اويناردىلار ينه تاياق دىكمە يرى  
اوغلانلىق زامانىم ياديمما دوشىيار.

حە كگال ده اوغلانلارينگ اويناغى نىنگ بىرى  
گاهى اويناردىلار پادشا وزيرى

بىر تورۇپ صەپ يىنگ اورتاسىنىڭلىار  
او غلانلىق زامانىم يادىما دوشىيار.

بوزوک اوينايانلار ايكى صەپ بولىار  
بوزىك ساقلايانى تانايان بولىار

اورتادا ھەم نار ياخۇز بولاردى  
او غلانلىق زامانىم يادىما دوشىيار.

آشىقلارى چۈويپ چال اوينار لاردى  
ھەركىم اوتسا اونى چكىپ آلاردى

آشىقدان، توممازدان ساقغا بولاردى  
او غلانلىق زامانىم يادىما دوشىيار.

نيجه جورە ادip آشىق اوينار لاردى  
آتسانگ آچى ياخۇز دا تاوخا غوناردى

انجىنر<sup>2</sup> غاباتدان گۆزلەپ دوراردى  
او غلانلىق زامانىم يادىما دوشىيار.

مدرسە دە هەر گۈن "مدح"<sup>1</sup> اوقييلاردى  
غيمىلدانى غايغيرمانى وراردى

"توفيق برسين" دىيپ يارادان الله  
لايزال اللهم يادىما دوشىيار.

سۈزىن تمام اتدى ايندى عبدالله  
دىلييم دە دىير ميدام استغفار الله

\*\*\*\*\*

1 هەر گۈن مدرسە دە رضاشانى اوگۇپ او قالىيان سرورد  
2 آدى عظيم خان. كومىش دپانگ كۆچە لرىنى بىرىن سونگ اونىڭ انجىنر دىييلاردى.

### آجى آرنا<sup>3</sup>

دنگىندن كۈپى گچىرن، آجى آرنا، آجى آرنا.  
هم قۇندورىپ هم گۈچىرن آجى آرنا، آجى آرنا.

درىيا بىلەن آغزىنگ بىردى، آجى آرنا، آجى آرنا.  
اوبا مازنىت بىرە ردى آجى آرنا، آجى آرنا.

ايچىندە گامى گزە ردى، دورلى بالىقلار يوزە ردى،  
ھؤوسلى سانگا گىردى، آجى آرنا، آجى آرنا.

ياز آيئىدا دالى بولوب، انگىك بىلە دولوب،  
آقاردىنگ سن كۇفيك چالىپ، آجى آرنا، آجى آرنا.

سوونىنگدا قوشلار اوچاردى، اومنغا، كىيىك سوو ايچىرىدى،  
چافق، بالىق تاوىشىياردى، آجى آرنا، آجى آرنا.

بىيگىتلار توب- توب گىردى، دۇرت- باش دە قايق مۇنرىدى،  
ساز وروپ سوودا گىزردى، آجى آرنا، آجى آرنا.

الله بىر نعمت دىنگ، ايچى دولى بركت دىنگ،  
دورشونگ بىلەن سخاوت دىنگ، آجى آرنا، آجى آرنا.

كيم اينجيپ غم اليندن، گلېپ شادلىق تاپار سىدەن،  
غم آيراردىنگ يوركىلدەن، آجى آرنا، آجى آرنا.

گاهى زوو بىلەن آقاردىنگ، زورلى دىنگ، كۈپرى يئقاردىنگ،  
دورمانى درىيا دۈكىرىدىنگ، آجى آرنا، آجى آرنا.

<sup>3</sup> كومىش دپانگ ايچىندن گچىپ درىا آقىان آرنانىنگ قورىپ غالانىنا باعىشلان غوشغۇسى

گینگ دى چاترىغىنگ يانى، قوين چىقالغا داشلجانى،  
ياد اده رين آط قويىمانى، آجى آرنا، آجى آرنا.

سووينگا قوشلار گىلدى، دارادانلار قورو لاردى،  
تفنگچىلر قوش وراردى، آجى آرنا، آجى آرنا.

سياحت جايى دينگ ايله، گىلدىلر سانگا سه يله،  
اينىشىگە دينگ قوبون ماله، آجى آرنا، آجى آرنا.

يوزىنگىدە قايق گزه ردى، عاشيقلار سانگا گىلدى،  
آواز اوقيپ، ساز وراردى، آجى آرنا، آجى آرنا.

آيلار گچدى، يئللار گچدى، زامانا آرانى آچدى،  
دورموشىنگا گۈزۈم دوشدى، آجى آرنا، آجى آرنا.

نه بلا گىلى باشىنگا، چۈر- چۈپ اويشۇپ دوور داشىنگا،  
حاييفىم گىلى دورموشىنگا، آجى آرنا، آجى آرنا.

گونبە- گون ديسنگ بولاشيار، قورباقلار قوررېلاشيار،  
سندن پورسى سينىڭك اوچىيار، آجى آرنا، آجى آرنا.

يىتىپ باريانگ بارابارا، ياتان سووينگ دويت دن غارا،  
بو درىينگە يوقدىر چارە، آجى آرنا، آجى آرنا.

سينىڭ دئورانىنگ اوتىپ دير، گچلگە يولونگ بتىپ دير،  
آرنا! حالىنگ يىتىپ دير، آجى آرنا، آجى آرنا.

باغلانىپ دوور آردىنگ، اووينگ، حانى سينىڭ آقار سووينگ؟  
حانى سينىڭ چونگىگور كۈلينگ، آجى آرنا، آجى آرنا؟!

گچه نینگە فىكىر ادمىدە، سنى بۇ حالدە گۈئىمىدە،  
غىنغانچ دۈرأر يورە گىيمىدە، آجى آرنا، آجى آرنا.

بو دونيا يالان دىر، يالان، آداب-آداب دامە سالان،  
مالە، مقامە قووانان، بو آرنادان عبرت آلسىن!

ثروتىنە دايىانانلار، مقامىنە قووانانلار،  
بويالارنچا اىيان لار، بو آرنادان عبرت آلسىن!

عبدالله دىبىر دوزدوم مونى، اوңگۇنى گۈرنلىرىنگ حانى،  
ياد اده رىين يارادانى، آجى آرنا عبرت بولسون.

\*\*\*\*\*

## کویسه مزمى واطانى؟

يادا سالىپ ڪویسه مزمى واطانى؟	ايلىندن آيريلىپ غربت دا ياشان
يادا سالىپ ڪویسه مزمى واطانى؟	ايلىدۇ گىدىپ باشغا ايلە غارىشان
ياد ايللرده مسگن توتوب ير سالان يادا سالىپ ڪویسه مزمى واطانى؟	دوغاندان، غارداشندان آيريلان واطاندان آيريلىپ آوارە بولان
اوتورسا هم تورسا هم ايپ-ايچسە يادا سالىپ ڪویسه مزمى واطانى؟	هر اىشده هم بولسا يادينا دوشىسى بىر واطانداش گۈرۈپ گۈونىنى آچسا
جاينى چالشىرىپ، قونوب گۈچنده يادا سالىپ ڪویسه مزمى واطانى؟	ياتاندا، توراندا، ايپ-ايچنده واطان طاراپىنا قوشلار اوچاندا
يادلانسا واطانىنگ ميوه لى باغى ياز، توموس، گۆيز، غىشدا ساولىغىنگ چاغى يادا سالىپ ڪویسه مزمى واطانى؟	گۈگە رىپ گۈرينسە واطانىنگ داغى اوغلان وقتى ياشداشلارين يادلاسا
بيله گزن دنگ- دوشلارينى يادلاسا يادا سالىپ ڪویسه مزمى واطانى؟	انه-آتا، غارداشلارين يادلاسا
باغلىقدا، چمن ده، گل ده ياشاسا يادا سالىپ ڪویسه مزمى واطانى؟	ايلىدۇ گىدىپ، غريب ايلە ياشاسا ياغشىدير واطاندا چؤلده ياشاسا
دوشنسىه مخملى، حاسا حريرى يادا سالىپ ڪویسه مزمى واطانى؟	باشغا يوردىنگ بولسا حانى، اميرى ياغشىدير واطانىنگ شور، تاقير يرى
واطان بىر انه دىر، ايل ماشغالاسى يادا سالىپ ڪویسه مزمى واطانى؟	آلانمانگ، بو دونيانگ كۈپىر حىلە سى واطاندان آزاشىپ گىدىن بالاسى

يوسف بولدى مصر اولكه سى نىنگ سلطانى  
الميدام كويسه دى يوردى كنعانى  
يادا سالىپ كويسه مزمى واطانى؟  
"يوسف" دىيپ ياقوب گۈزى گريانى

انه سى "بالام" دىيپ ياشين دؤكnde  
يادا سالىپ كويسه مزمى واطانى؟  
باجىسى "دونيام" دىيپ گۈزىن سيقاندا  
أتاسى هم زارلاپ آهين چكnde

يادلاسا باجىنى، دايى، دايىزانى  
يادا سالىپ كويسه مزمى واطانى؟  
يادلاسا دورموش هم زامانى  
عبدالله دىير حاص آتا انانى

\*\*\*\*\*

#### غاینا غالداو<sup>4</sup>

آينا غالداو؛ آينا غالداو  
بىر گوره يىن اوينا غالداو  
مأطل بولما، غاینا غالداو.  
 يول يئيرىديم، ياداپ گلديم

اوتنىدا سومماليانسىنگ  
آغاچ ياناق چومماليانسىنگ  
مأطل بولما، غاینا غالداو.  
بىر چۈپ بىلن اومماليانسىنگ

بارسام كخدانگ يانينا  
آوال گۈزوم دوشىر سانگا  
مأطل بولما، غاینا غالداو.  
گچىنگ سماور سانينا

تايىخان گىدر يرىن سوره ر  
ير سورمكىن زىلله بولار  
مأطل بولما، غاینا غالداو.  
عرض اتماڭه سانگا گلر

ايىلى آدم مأطل بولماز  
سماورا گونى غالماز  
مأطل بولما، غاینا غالداو.  
برق بىلن- دن سىچە بولماز

<sup>4</sup> دوزده چوپانلارينگ چاي غايىنادىان تانگقاسى (غالداو)

سماورا-آ بؤنە سس دىر  
مائطل بولما، غايينا غالداو.

اورنى بىيىك، بوبيى پس دىر  
منىنگ غالداوجانىم چىسىدىر

چائىنك اوتير سانگا باقىپ  
مائطل بولما، غايينا غالداو.

كأسه دورۇپ دىر صف چكىپ  
من اوتيرىن گۈزۈم تىكىپ

چىغىرانگدا سىلكىنئارىن  
مائطل بولما، غايينا غالداو.

بىكار دورسانگ ايركىلىيارىن  
ائرانانگدا غالقىنئارىن

غايىنادى غالما غال سالدى  
مائطل بولما، غايينا غالداو.

غالداو غالدى، غالداو غالدى  
كأسه گلدى، چائىنك دولدى

گىندقابوس 1950

\*\*\*\*\*

## کومیش دفام منینگ



و صف ادیپ من آیدایین ایندی او صافین او نونگ،  
ادرمندیر و اطان ساقلان بارچا حاندیر - بگلرینگ.  
قارا تورکمن رهبریدیر، مرکزیدیر ايللرینگ،  
بارچا بگلر - حانلار اوتن جای اوتن کومیش دفام منینگ،  
ساچاغیندا بولدیر نانی، باي کومیش دفام منینگ.

باشليق بولوب اوتن جانلار گچدى - تاغى، ملاحان،  
آرقاسيندا خزر دريا خوش هوادير، خوش مكان.  
سانا گلمز مدرسلر، علم اوقييان طالبىي كأن،  
بارچا بگلر - حانلار اوتن جای اوتن کومیش دفام منینگ،  
سوفراسيندا بولدир نانی، باي کومیش دفام منینگ.

سۇئيون امیرى(سۇئيون اوزىن)

## کوموش دپانگ غادیمی بولك ( محله ) لری

( نخبگان کوميش تې و ب لاگىندان )

کوموش دپانگ يرلشن جايى طبىغى تايدان 22 متر اركىن دنگىز ( دريا ) لردان اتك ده بولانى اوچىن يرينگ ايزغارى ( رطوبتى ) كؤپ، آجى ايزغار جايلارى تىز خاراپ لايار . کوموش دېه ايلاتى بو پاسكىچىلىكى يىنگىمك اوچىن بير تاراپدان جاي غورولشۇغىندا غير ماده دان كؤپ پىدالانىپ دىرلار و باشغا بير تاراپدان بولسا باشاردىقلاريندان جاي لارينى بىيك و اكىن يرلرده سالىپ دىرلار . شىلە ياغدای کوموش دپانگ ايلكى اوتروملى بولك لرينى اكىن يرلرده كوره ن توتوب اوتورماغا مجبور اديپ دير . گلينگ ايندى شول محله لر بىلن غىسغاچا تانىش بولايىنگ .

**بال بولك :**

غاييراسى ( دمير غازيق ) کوموش دپانگ آراسىندان گچيان آرناسى . ايلرسى ( گون اورتا ) شو واغىتى فلسطين خيابانى . يوقارسى ( گون دوغار ) خوجايىن آرا . آشاق ( گون باتار ) طاراپى چۈل لوك . ياشان تايپالار : كۈرلر ، دويه جى لر ، توماج لار و كم لر .  
بلى ياشان آدامسى : ارمى شاهير بولوب دير .

**خوجايىن آرا :**

غاييراسى آرنا ، ايلرسى شو واغىتى فلسطين خيابانى يوقارسى بازار و آشاق طاراپى بال بولك .  
ياشان تايپالار : دويه جى لر ، كۈر لر ، كنان لار .  
بلى آدام لارى : آتاحاجى خوزىنى ، نازجاجى ايرانپور ( پرويز ايرانپورينگ دادسى ) و محمد شرعى دويه جى لردن ، ملاخان و تاغى حاجى كۈرلردن .

**ماغتىم لانگ آراسى :**

غاييراسى بال بولك و خوجايىن آرا ، ايلرسى چول ، يوقارسى شو وغىتى پاسداران جنوبى خيابانى و آشاق طاراپى چول .

ياشان تايپالار : شيروانلار ، ماغتىم لار ، سونگقى يىل لاردا كلتە لر هم آرالاشىار .  
بلى آداملارى : ديناق ماغتىم و آشور پنبه كوم شيروانلارдан .

**چۈكە جىك اوبا :**

غاييراسى مظفر حاجى آراسى ( داش مسجد ) ، ايلرسى آرنا ، يوقارسى بازار آشاق طاراپى چۈل لوك  
ياشان تايپالار : كۈرلر ، بورقازلار ، گرى لر ، كۈتكۈك لر و آز آولادق طريك لر و دويه جى لر و  
غارينجيك لر بولوب دير .

**بىللى آدام لارى:** عثمان آخوند و گلدى گؤك كؤر لردن، آتا خان بورقازاردان. هؤوز خان طرييڭ لردن

#### داش مسجدلى اوپا :

غاييراسى چۈل لوڭ، ايلرسى چۈكە جىيەك اوپا ، يوقارسى بازار و آشاق طاراپى چۈل لوڭ .

ياشان تايپالار: غارينجيڭ لر ، كىمە چىرلر، ماغتىم لار و غول لار .

**بىللى آداملارى:** مظفر حاجى و محمد قلى خان و رجب آخون غارينجيڭ لردن.

#### صوفى قارى محلەسى :

غاييراسى چۈل لوڭ، ايلرسى بايرام گلدى آخون اوپاسى، يوقارسى چۈل لوڭ و آشاق طاراپى بازار .

ياشان تايپالار: گرى لر ، كلتە لر دوييە جى لر و كم لر .

**بىللى آدام لارى:** صوفى قارى دوييە جى لردن، ماغتىم غولى حاجى كم لردن.

#### بايرام گلدى آخون اوپاسى :

غاييراسى صوفى قارى محلەسى، ايلرسى آرنا، يوقارسى چۈل لوڭ و آشاق طاراپى بازار

ياشان تايپالار: غاراجالار، توماج لار، كئورلر، كلتە لر، گرى لر، غارينجيڭ لر و آق لار .

**بىللى آدام لارى:** بايرام گلدى آخون غارينجيڭ لردن، ملا گوندوغى كلتە لردن. يوسوب غاراجا.

#### كارخانا بارق :

غاييراسى آرنا، ايلرسى چۈل لوڭ، يوقارسى چۈل لوڭ و آشاق طاراپى بازار و شەھىدارى.

ياشان تايپا لار: كم لر ، كئور لر و گۈك لنگ لر .

**بىللى آدام لارى:** صوفى كم.



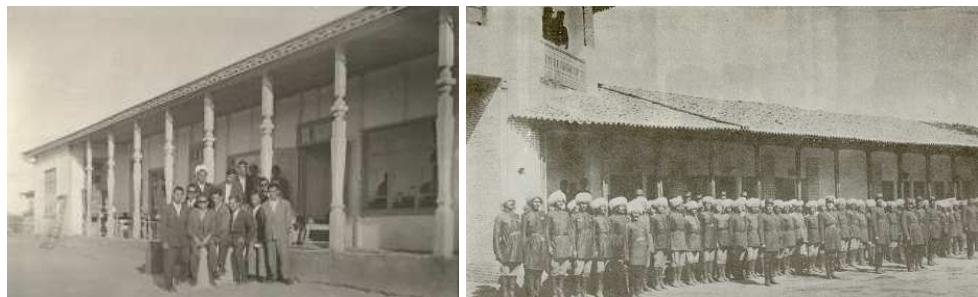
## کومیش دپه دن چیقان کائیر مشهور شاخصیتىر



قیات حان



سولدان: رجب آخون- آمانگلدى آخون- آتا حاجى خوزين



کومیش دپائینىڭ قادىملىقى (پەلۋى آدىنداقى) مدرسه سى دورلى يىتلاردا



سولدان: حاجى حان اوغۇزى- آراز محمد شاعرى- دكتور موسى مختوم- دكتور محمد شيرمحمدى- حاج مراددوردى قاضى  
ملا عبدالغفور آهنگرى- ولجان آخون وافى



سولدان: آکادمیک احمد گورگنلى- دکتر احمد خاراداغلى- ادبیاتچی عالیم رجب رحمانى- پرویز ایرانپور- نازدوردى  
نوشین



اوتورانلار ساغدان: غایب بھلکه(اولى آریقلی)- صفر انصاری- ساری گوکلانى.  
دیك دورانلار ساغدان: بايرام محمد مدرسى- نورمحمد عاشورپور